

PRÆSTEN
ANDERS VILLADSENS EFTERSLÆGT

AF

ERNST HADERUP

ANNE KIRSTINE DYBECH, som havde været gift med LAURITZ HANSEN HADERUP¹, der var købmand i Skive, døde 8. april 1760 som en velhavende enke, der siden mandens død i 1748² havde videre-drevet en betydelig købmandshandel.

Skiftet efter hende findes i Skifteprotokol for Skive købstad (1749-60), hvor det optager siderne 295-326. I maskinskrevet stand fylder skiftet 80 foliosider. Skifteforretningen begyndte med registrering og forsegling paa dødsdagen; vurderingen - som efter bestemmelserne begyndte paa 30te dagen efter dødsfaldet - varede den 8., 9., 10. og 11. maj 1760; 7. juni s. a. gennemgik man en del efterladte papirer, deriblandt en del skøder; auktionen fandt sted den 11. og 12. juni s. a., og den 19. s. m. „som Rætte 6te Uges Dagen i Stærftboen“ afholdtes atter en samling; da skifteforvalteren (CASPAR PETER ROTHE) ikke fandt at tilstrækkelig mange arvinger havde meldt sig, udsattes de videre forretninger i 12 uger, idet han vilde afvente resultatet af et proklama, som var læst for de forskellige landsting, og en bekendtgørelse i „Berlingske Tidende“. Adskillig flere møder blev holdt, forskellige arvinger viste sig - nogle blev afvist og andre fandtes tilstrækkelig nær beslægtede til at kunne komme i betragtning - regninger af mange slags blev forelagt skifteforvaltningen. Og først efter mere end 2 aar lykkedes det at holde den sidste samling den 4. maj 1762.

Dødsboets netto-provenu var 4055 Rd. 4 Mk. 4 Sk. som fordeltes

¹ Skive kbg.: „1730. d. 16 Maji blev LAURS HANSSØN og KIRSTINE MARIE DYBVAD(!) copulerede i Huset af Hr. Jacob.“ Trolovelse findes ikke.

² Skive kbg.: „1748. Den 23 July blev Senr. LAURITZ HANSEN HADDERUP jordet og prædiket over af Provsten. Hans Alder var 78 Aar mindre 11 Ugger.“

med halvdelen til den tidligere afdøde mands slægtninge, og med den anden halvdel til den nylig afdøde enkes slægtninge. Ægteskabet havde været barnløst, hvilket kan skyldes, at manden ved copulationen var 60 aar gl.; han havde tidligere været (barnløst) gift med BIRGITHE NIELSDATTER ARCTANDER (som var c. 55 aar gl. ved sit bryllup, da manden var 33 aar).

Fordelingen af de 2027 Rd. 5 Mk. 2 Sk. til Anne Kirstine Dybech's slægtninge voldte skifteretten store bryderier – og skiftet beskriver da ogsaa familjeforholdene som meget udviklede.

Anne Kirstine var datter af INGER PEDERSDATTER GRØN i dennes (første) ægteskab med JENS NIELSEN DYBECH, som var præst i Snejbjerg og Tjørring. Inger Grøn var datter af KIRSTEN ANDERSDATTER i dennes (første) ægteskab med PEDER LAURSEN GRØN, ogsaa kaldet GRIMSTRUP, som var præst i Nøvling og Sinding. Kirsten var ligeledes præstedatter, idet hendes far ANDERS VILLADSEN var præst i Sunds fra 1612.

Paa grundlag af oplysningerne i skiftet, suppleret med oplysninger fra Wiberg's præstehistorie, kan følgende tavle opstilles over en del af Anders Villadsen's efterslægt. Den generationsvise opstilling er valgt som den for tilfældet bedst egnede.

FØRSTE SLÆGTLED

1. ANDERS VILLADSEN, † c. 1621. Præst i Sunds 1612.
 1 barn kendes: Andet slægtled, nr. 2.

ANDET SLÆGTLED

Anders Villadsen's datter (se nr. 1).

2. KIRSTEN ANDERSDATTER
 ~ 1° PEDER LAURSEN GRØN el. GRIMSTRUP, † 1659. Præst i Nøvling og Sinding.
 4 børn kendes: Tredje slægtled, nr. 3–6.
 ~ 2° SØREN PEDERSEN WINDING, † c. 1690. Præst i Nøvling og Sinding 1659 som P. L. Grøn's eftermand. Det fortælles, at han som ungt menneske drømte, at han blev præst, hvorpaa han kastede tørvespaden og løb til Holstebro skole.
 3 børn kendes: Tredje slægtled, nr. 7–9.

TREDJE SLÆGTLED

I. Kirsten Andersdatter's børn med Peder Laursen
Grøn (se nr. 2).

3. PEDER PEDERSEN GRØN
~ INGEFRE ALSTRUP.
1 barn kendes: Fjerde slægtled, nr. 10.
4. LAURS PEDERSEN GRØN, † 20. 6. 1700. Præst i Nr. Felding og Tvis 1676.
~ ANNA IBSDATTER, som blev ~ 2° med eftermanden.
5 børn kendes: Fjerde slægtled, nr. 11-15.
5. INGER PEDERSDTR. GRØN
~ 1° JENS NIELSEN DYBECH, † 1697. Præst i Snebjerg og Tjørring 1658, provst 1681. Iflg. Wiberg muligvis søn af NIELS KJELDSEN ULDBORG, præst i Dybe, og ANNA NIELSDTR. WINDING.
3 børn kendes: Fjerde slægtl., nr. 16-18.
~ 2° POUL FABRICIUS, byfoged i Skive.
6. BIRGITHE PEDERSDTR. GRØN, død i sin første barselseng, da ogsaa barnet døde.
~ HANS JACOBSEN TØNDER af Ringkøbing.

II. Kirsten Andersdatter's børn med Søren Pedersen
Winding (se nr. 2).

7. PEDER SØRENSEN WINDING (ogsaa kaldet NEULING), f. 25. 12. 1661, student Viborg 1683, cand. theol. 1685, præst i Ø. Velling, Helstrup og Grensteen 1686. † 19. 12. 1734.
~ 1° ELSE JENS DTR. THORUP, † 1704. Formandens datter.
5 børn kendes: Fjerde slægtl., nr. 19-23.
~ 2° Mov 8. 6. 1730 METTE WRAAE.
8. EDEL SØRENSDTR. WINDING, † 1748 i Sunds.
~ 1691 CHRISTIAN SØRENSEN SVENDSTRUP (hendes fars eftermand), f. 21. 12. 1664, student Kolding 1682, hører i Kolding skole 1689, præst i Nøvling og Sinding 1690, † 20. 4. 1724.
6 børn kendes: Fjerde slægtl., nr. 24-29.
9. METTE CATHRINE SØRENSDTR. WINDING
~ POUL LAURITZEN LUND i Lund, Vinding sogn.
2 børn kendes: Fjerde slægtl., nr. 30-31.

FJERDE SLÆGTLED

I. Peder Pedersen Grøn's søn med Ingefre Alstrup
(se nr. 3).

10. PEDER PEDERSEN GRØN, postmester i Holstebro. † før 1760.
~ HEDVIG LÆGAARD
2 børn kendes: Femte slægtl., nr. 32-33.

II. Laurs Pedersen Grøn's børn med Anne Ibsdtr.
(se nr. 4).

11. PEDER LAURSEN GRØN, boede i Holstebro. † før 1760.
1 søn kendes: Femte slægtl., nr. 34.
12. ANDERS LAURITZEN GRØN, boede i Holstebro, † før 1760.
5 børn kendes: Femte slægtl., nr. 35-39.
13. CHRISTEN LAURSEN GRØN, Købmand i Viborg. † før 1760.
~ ELLEN MARIE JØRGENDTR.
2 sønner kendes: Femte slægtl., nr. 40-41.
14. DOROTHEA LAURSDTR. GRØN, levede 1762 i Holstebro.
~ ANDREAS HANSEN, farver i Holstebro. † før 1760.
15. ELEONORE LAURSDTR. GRØN, levede 1762 i Holstebro.
~ 1° PEDER ANDERSEN, † før 1760.
~ 2° OLUF STEENSGAARD, † før 1760.
1 barn af 1° ægtesk. kendes formentlig: Femte Slægtl., nr. 42.

III. Inger Pedersdtr. Grøn's børn med Jens Nielsen
Dybech (se nr. 5).

16. NIELS JENSEN DYBECH, degn i Snejbjerg 1690-1719. Vistnok
~ ELSE DEGN, † 1751 i fattigdom¹. Han mistede degnebolet p. gr.
af skatterestancer; boede 1705 i et lejehus og havde da bortlejet
5 smaa agre ved kirken og en eng for 12 Sk. aarligt¹.
17. En datter, † ugift før 1760.
18. ANNE KIRSTINE JENS DTR. DYBECH, f. 1685, † 8. 4. 1760 Skive²,
drev sin mands købmandsforretning videre efter hans død. Hun
gav kort før sin død 100 Rdl. til byens fattige (Skive) og stiftede
saaledes „Haderups Enkes Legat“, som i aarenes løb forsvandt
igen.

¹ Ejnar Poulsen: „Hardsyssels Degnehistorie“.

² Skive kbg.: Anne Kierstine Jensdatter Dybeck begravet 15. apr. 1760, 75
Aar 2 Mdr. 1 Dg. gl.

~ 16. 5. 1730 LAURITZ HANSEN HADERUP, købmand i Skive,
f. 8. maj 1670, bgr. 23. juli 1748 Skive.
Ingen børn.

IV. Peder Sørensen Winding's børn med Else Jensdtr.
Thorup (se nr. 7).

19. MARIE MARGRETHE PEDERSDTR. WINDING, levede 1760 i Hobro,
1762 i Haslund præstegaard.

~ Kaptajn MOHR (RUEMOR[?]), † før 1760.

20. CHRISTEN PEDERSEN WINDING, f. 7. 1. 1692, student Odense 1713,
cand. theol. 1716, præst i Voer 1722, bgr. 6. 6. 1729.

~ MARTHA JOHANNESDTR. RICHTER, f. c. 1698; datter af JO-
HANNES RICHTER, organist i Horsens, og BODIL OLUFSDTR.; ~ 2°
L. L. LASSEN, præst i Holbæk.

21. JENS PEDERSEN THORUP WINDING, f. 7. 6. 1694, cand. theol. 1717,
præst i Mov 1731, † 24. 1. 1742.

~ 7. Trin. (^{19/7}) 1733 MARGRETHE JACOBSDTR. SPJELLERUP,
formandens datter, bgr. Viborg 11. 11. 1754.

5 børn kendt: Femte slægtl., nr. 43-47.

22. LAURITS PEDERSEN WINDING, f. 30. 5. 1701, student Kolding 1720,
cand. theol. 1726, præst i Ø. Velling, Helstrup og Grensteen 1729
sammen med Faderen, som han afløste, ligesom denne afløste sin
svigerfar; † 5. 1. 1745.

~ 1° 7. 12. 1735 ANNA ELISABETH JACOBSDTR. SPJELLERUP,
søster til fornævnte Margrethe; f. c. 1700, † 17. 6. 1740.

1 søn kendt: Femte slægtl., nr. 48.

~ 2° 8. 6. 1742 ELISABETH FRIIS, hun ~ 2° eftermanden.

23. BIRGITHE KIRSTINE PEDERSDTR. WINDING, † 19. 3. 1724.

~ THOMAS ANDERSEN HØYER, f. 14. 9. 1688 paa Østergaard i
Salling, søn af ANDERS HANSEN HØYER og ANNA JENS DTR. MØLLER,
student Aarhus 1706, cand. theol. 1710, præst i Tjele 1713, provst
1730, præst i Sønderholm-Freilev 1740. ~ 2° INGEBORG CHRIS-
TENSESDTR. FRIIS, f. 1695, † 1764, datter af præsten i Karlby;
han † 1747.

3 børn kendt: Femte slægtl., nr. 49-51.

V. Edel Sørensdtr. Winding's børn med Christian
Sørensen Svendstrup (se nr. 8).

24. SØREN CHRISTENSEN SVENDSTRUP, student Kolding 1713, cand.
theol. 1716, præst i Sunds 1717, † 1736.

~ 1728 ELISABETH SOPHIE STEPHANSDTR. ALAN, formandens datter.

4 børn kendt: Femte slægtl., nr. 52-55.

25. ANCHER CHRISTENSEN SVENDSTRUP, f. c. 1695, personel capellan i Odder 1727, kgl. confessionarius 1728, præst i Hygum 1736, † 1754.

~ ANNA CATHRINE CHRISTENSEDTR. SCHIØNNING, datter af præsten i Odder.

26. HELVIG CHRISTENSEDTR. SVENDSTRUP, levede 1762 i Fillerup mølle.

~ HANS MORTENSEN, møller i Fillerup, † før 1760.

27. BIRGITHE CHRISTENSEDTR. SVENDSTRUP, levede 1762.

~ MANASSE PEDERSEN TØXEN, præst i Sdr. Felding og Assing 1723, „vilde ikke indføre Pontoppidan's forklaring“ (Wiberg), † april 1744; ~ 1° 15. 9. 1723 KIRSTINE THURESDTR., bgr. 19. 6. 1724, datter af præsten i Hemmet; med hende.

1 søn kendt: Femte slægtl., nr. 56.

28. SOPHIA AMALIA CHRISTENSEDTR. SVENDSTRUP, levede 1762.

~ KNUD TERKILSEN, møller i Arvad, Brande sogn, levede 1762.

29. CLAUS CHRISTENSEN SVENDSTRUP, f. c. 1691, møller i Sunds, levede 1762.

VI. Mette Cathrine Sørensdatter Winding's børn med Poul Lauritzen Lund (se nr. 9).

30. CHRISTEN POULSEN LUND, guldsmed i Viborg, † før 1760.

1 datter kendt: Femte slægtl., nr. 57.

31. METTE POULSDTR. LUND, levede 1762 i Viborg.

~ NIELS MEIN, † før 1760.

FEMTE SLÆGTLED

I. Peder Pedersen Grøn's børn (se nr. 10).

32. PEDER PEDERSEN GRØN var 1762 postmester i Holstebro.

33. NIELS PEDERSEN GRØN, f. Holstebro 1729, student Ribe 1750, cand. theol. 1752, boede 1760-1762 i Holstebro som „studiosus“, præst i Ramme 1762; † c. 1790.

~ Ramme 21. 8. 1764 ANNA BERG, f. Holstebro.

II. Peder Laursen Grøn's søn (se nr. 11).

34. LAURITZ PEDERSEN GRØN, levede 1762 i Holstebro.

III. Anders Lauritzen Grøn's børn (se nr. 12).

35. LAURITZ ANDERSEN GRØN, levede 1760 i København, 1762 i Holstebro
 36. KNUD ANDERSEN GRØN levede 1762 i Holstebro.
 37. PEDER ANDERSEN GRØN levede 1762 i Holstebro.
 38. INGER CATHRINE ANDERSDTR. GRØN levede 1762 i Holstebro.
 39. ANNE CATHRINE ANDERSDTR. GRØN levede 1762.

IV. Christen Laursen Grøn's børn (se nr. 13).

40. JØRGEN GRØN, f. 9. 12. 1732 Viborg, student 1752 Viborg, cand. theol. 1755, præst i Taarup og Kvols 1761, † 27. 9. 1802. Ugift.
 41. LAURITZ GRØN, levede 1762 „conditionerende paa Strandet“.

V. Eleonora Laursdtr. Grøn's formodede søn med Peder Andersen (se nr. 15).

42. ANDERS PEDERSEN BERG, levede 1760-1762 i Holstebro.

VI. Jens Pedersen Thorup Winding's børn med Margrethe Jacobsdtr. Spjellerup (se nr. 21).

43. PEDER, levede 1762.
 44. HANS, levede 1762.
 45. JACOB SPJELLERUP JENSEN THORUP, f. c. 1734, student 1755 Viborg, cand. theol. 1759, præst i Vivild og Vejlbj 1763, senere provst, † 9. 10. 1786.
 ~ 1° 29. 5. 1764 formandens enke ANE CATHRINE ERIKSDTR. FRISENBERG, antagelig fra Holbækgaard (iflg. Wiberg), bgr. 15. 5. 1771.
 ~ 2° 1771 AXILIA LENE SOPHIE ERIKSDTR. FRISENBERG, den første kones søster, f. c. 1733, † 10. 10. 1773.
 ~ 3° Randers 14. 6. 1775 MARIE SØRENSDTR. UDBYE.
 46. CHRISTEN, levede 1762.
 47. ELSE MAGDALENE, levede 1762.

VII. Lauritz Pedersen Winding's søn (se nr. 22).

48. Peder WINDING, levede 1762.

VIII. Birgithe Kirstine Pedersdtr. Winding's børn med
Thomas Andersen Høyer (se nr. 23).

49. GERT DIDRICH THOMSEN, sognedegn i Nørholm i Hornum herred.
Levede 1762.
50. ELSE HØYER, levede ugift 1762.
51. APPELONE HØYER, † før 1760 og tidligst 1757.
~ NIELS POULSEN, sognedegn i V. og Ø. Bølle, † før 1760.
I søn kendt: Sjette slægtl., nr. 58.

IX. Søren Christensen Svendstrup's børn med Elisa-
beth Sophie Stephansdtr. Alan (se nr. 24).

52. CHRISTEN SØRENSEN SVENDSTRUP, skibsskriver ved flaaden i Kbh.,
levede 1762.
53. EDEL SØRENSDTR. SVENDSTRUP, levede 1762.
~ RASMUS KRAMPE, møller i Grejs ved Vejle, levede 1762.
54. ANNA CATHRINE SØRENSDTR. SVENDSTRUP, levede 1762.
~ TERKILD MADSEN, rytter i Næstved, levede 1762.
55. APOLLONE SØRENSDTR. SVENDSTRUP, levede 1760-1762, tjenende
hos præsten „Birch ved Horsens“. Antagelig i Østbirk, ofte kun
kaldt Birk. Der var ved den tid ingen præst af navnet J. Birch
i nærheden af Horsens.

X. Birgithe Christensdtr. Svendstrup's søn med
Manasse Pedersen Tøxen (se nr. 27).

56. NIELS TØXEN, f. 4. 12. 1734, student 1753 Kolding, cand. theol.
1760, hører i Ribe . . ., residerende kapellan 1768 Skjærbæk,
præst 1770 i Rødning, præst 1787 i Nustrup, † 25. 7. 1809.
~ 1° ANE MARGRETHE LANG, bgt. 25. 3. 1798.
~ 2° 25. 9. 1798 ANNA JØRGENSEDTR. LUND, født i Gabel, Nu-
strup. Hun ~ 2° præsten H. SIDELMANN.

XI. Christen Poulsen Lund's datter (se nr. 30).

57. METTE KIRSTINE CHRISTENSEDTR. LUND, levede 1762.
~ CHRISTIAN WULFSEN RAVN, handskemager i Viborg, levede
1762.

SJETTE SLÆGTLED

Appelone Høyer's søn med Niels Poulsen (se nr. 51).

58. POUL NIELSEN, f. 1757, levede 1760–1762 forældreløs i Vesterbølle. Den eneste af dette slægtled iblandt arvingerne efter Anna Kirstine Dybech (nr. 18).

I skiftet er der regnet med, at de 4, der i foranstaaende tavle er anført som Søren Christensen Svendstrup's børn (nemlig numrene 52–55 incl.), var hans søskende. Der er dog ikke anført nogen grund til denne antagelse, som passer daarligt til det anvendte patronymicon. En opklaring vil formentlig nemt kunne opnaas i kbg.

Skiftet gaar stille ud fra, at der ingen arvinger er paa den afdøde enkes faders (Jens Nielsen Dybech's) side.

Skiftets fordeling blandt de 32 overlevende af Anders Villadsen's efterkommere, som er medtaget – og der er ingen grund til at antage, at nogen er forbigaaet – har i det væsentlige været rigtig efter lovens forskrifter, omend enkelte mærkværdigheder forekommer. Fordelingen er naturligvis sket paa skiftets grundlag m. h. t. de ovennævnte 4 søskende, som derved – og i saa fald paa de øvrige 28 arvingers bekostning – har faaet lidt mere end det dobbelte af, hvad de skulde have haft, hvis deres placering paa ovenstaaende tavle er korrekt.

Paa et andet punkt tager skiftet tydeligvis fejl: Det placerer BIRGITHE KIRSTINE WINDING (nr. 23, ~ THOMAS ANDERSEN HØYER) som datter af ovenstaaende nr. 22 LAURITZ PEDERSEN WINDING. Da sidstnævnte er født 1701, og da Birgithe efter at have faaet 3–6 børn døde 1724, maa hun snarere have været søster til Lauritz – og paa tavlen ovenfor er hun placeret efter denne antagelse, som ogsaa stemmer overens med, at Wiberg kalder hende Pedersdtr.